BEREDSKAP – 1.–4. TRINN

VI MÅ FORLATE SKOLEN

En beskjed

Dere sitter i klasserommet.

Plutselig sier læreren:

> **«Vi må forlate skolebygget. Alle skal bli med ut.»**

Dere vet ikke hvorfor.

Dere vet heller ikke hvor lenge dere skal være ute.

Hva tror du er viktig å gjøre nå?

Hva gjør du først?

- Du har sekken din ved pulten.
- Jakka henger i gangen.
- Nettbrettet ligger på bordet.
- Vennen din spør hva som skjer.

Hva gjør du?

Begynner å pakke sekken.	Går for å hente jakka.	Følger beskjeden fra læreren.
Spør om dere kan vente litt.	Blir sammen med klassen.	Løper ut på egen hånd.

Velg det dere mener er lurt. Hvorfor?

Må vi ikke få vite hvorfor?

Ingen har fortalt hvorfor dere må ut.

- En elev sier: «Jeg går ikke før jeg vet hva som har skjedd.»
- En annen sier: «Vi kan finne ut mer når vi har kommet oss ut.»

Hva tenker dere?

Må vi alltid vite **hvorfor** før vi følger en viktig beskjed?

Noen ganger må vi handle først

Når noe uventet skjer, har vi ikke alltid all informasjon med én gang. Noen ganger er det viktigste først å:

lytte	følge beskjeden
holde sammen	komme til avtalt sted

Så kan vi finne ut mer.

På vei ut

Klassen går mot utgangen. Da oppdager du at bestevennen din ikke går ved siden av deg. Du vet ikke hvor vennen er.

Hva gjør du?

Løper tilbake for å lete.

Sier fra til en voksen med én gang.

Forlater gruppa og leter ute.

Venter og håper at vennen kommer.

Hva er det tryggeste valget? Hvorfor? Hvorfor skal vi holde sammen?

Det kan føles viktig å lete etter noen selv. Men hvis du også forlater gruppa, vet de voksne kanskje ikke hvor **du** er.

Snakk sammen: **Hvordan kan du hjelpe uten å gjøre situasjonen mer uoversiktlig?**

Alle samles

Klassen kommer fram til et avtalt sted. Læreren ber alle stå sammen. Så begynner læreren å telle elevene.

- **Hvorfor tror dere læreren teller?** Er det bare for å vite hvor mange som er der?
- **Hvem er her?**

Når mange mennesker må forlate et sted, er det viktig å vite:

Hvem har kommet ut?

Mangler noen?

Vet vi hvor alle er?

Derfor er det viktig at du **ikke går et annet sted uten å si fra**.

> Å holde oversikt er en del av beredskapen.

Så kommer en ny beskjed

En voksen sier: **«Alle er ute. Dere skal bli her til dere får en ny beskjed.»**

- Noen elever begynner å gå bort for å se hva som skjer.
- Andre blir sammen med klassen.

Hva ville du gjort? Hvorfor?

Venting er også en del av beredskapen

Noen ganger skjer det ikke så mye. Vi må bare vente. Det kan være vanskelig når vi er:

nysgjerrige	usikre
utålmodige	litt redde

> **Hva kan hjelpe oss mens vi venter?** Hvordan kan vi hjelpe andre med å holde roen?

Du kommer bort fra gruppa

Tenk deg en annen situasjon. Klassen er på vei ut. Det er mange mennesker rundt deg.

Plutselig oppdager du: **«Jeg ser ikke klassen min.»**

- Hva gjør du?
- **Hva er lurt nå?**
- Hva ville du valgt?

Løpe rundt og lete.	**Gå tilbake inn i bygget.**
Finne en voksen og si at du har kommet bort fra gruppa.	**Gå hjem.**
Følge beskjeder fra en voksen som har ansvar.	

Hvilke valg er trygge? Hvorfor?

Noen trenger litt ekstra hjelp

- En elev synes situasjonen er skummel.
- En annen går saktere enn resten av gruppa.
- En tredje forstår ikke helt beskjeden.

Hvordan kan vi hjelpe hverandre? Og: **Når bør vi hente en voksen?**

Å hjelpe på en trygg måte

Å hjelpe betyr ikke at du skal ordne alt selv. Du kan:

bli sammen med personen

snakke rolig

forklare en beskjed du har forstått

si fra til en voksen

følge planen sammen med de andre

Noen ganger er det beste vi kan gjøre å **hente hjelp**.

Hvorfor har skolen en plan?

Tenk hvis skolen først skulle finne ut hva alle skulle gjøre **etter** at noe hadde skjedd. Det kunne blitt vanskelig. Derfor planlegger vi på forhånd:

- Hvor skal vi gå?
- Hvilken vei skal vi bruke?
- Hvor skal vi samles?
- Hvordan finner vi ut om alle er ute?
- Hvem har ansvar for hva?

Oppdrag: Lag en god plan

Tenk dere at dere skal lage en plan for klassen. Planen skal fungere selv om dere ikke vet nøyaktig hva som har skjedd. Hva bør være med?

Når vi får beskjed om å gå så...

På vei ut ...

Når vi kommer ut så ...

Hvis noen mangler så ...

Hvis jeg kommer bort fra gruppa ...

Men hva hvis planen ikke passer?

En plan kan hjelpe oss. Men vi kan ikke planlegge alt.

- Kanskje den vanlige utgangen ikke kan brukes.
- Kanskje dere må samles et annet sted.
- Kanskje dere får en ny beskjed.

Hva gjør vi da?

Beredskap er både plan og handling

En god plan hjelper oss å vite hva vi skal gjøre. Men når situasjonen endrer seg, må vi også:

STOPPE OPP

Hva skjer nå?

VURDERE

Hva er trygt å gjøre?

HJELPE HVERANDRE

Si fra hvis noen trenger hjelp.

FINNE UT

Hvilken beskjed har vi fått?

HANDLE

Følg planen og nye beskjeder.

Hvorfor øver vi?

Skolen øver noen ganger på å forlate bygget. Men hvorfor øve på noe vi håper aldri skal skje?

Tenk på noe annet du har øvd på mange ganger. **Hva skjer når du har øvd på noe før? Øvelse gjør oss mer forberedt**

Når vi øver, kan vi:

- **bli kjent med planen**
- **oppdage det som ikke fungerer**
- **vite hvor vi skal gå**
- **trene på å holde sammen**
- **bli tryggere på hva vi skal gjøre**

> En øvelse handler ikke om å gjøre oss redde. Den skal gjøre oss **bedre forberedt**.

Hva har du lært?

Fullfør setningene:

Hvis vi må forlate skolen, kan jeg …

Hvis jeg oppdager at noen mangler, kan jeg …

Hvis jeg kommer bort fra gruppa, kan jeg …

Hvis planen må endres, kan jeg …

Én grunn til at vi øver, er …

Å være forberedt

Vi kan ikke vite alt som kommer til å skje. Men vi kan ha en plan. Vi kan øve. Og når noe skjer, kan vi:

- lytte til beskjeder
- holde sammen
- si fra
- følge planen
- tilpasse oss når situasjonen endrer seg
- hjelpe hverandre

> Det er også beredskap.